

zett) kereskedőknek praejudiciumukra (kárukra) lehetnének, kereskedés végett a város akaratjából ide a városra nem inducáltatnak (hozattatnak), és a négy országos vásáron kívül nem admittáltatnak (engedélyeztetnek).” Ugyanakkor megszabják, hogy a gyolcsot és egyéb afféle portékát árusító zsidó és lengyel kereskedők csak a sokadalmak alkalmával tartózkodhatnak itt. A házalást is eltiltják tőlük. A Fogarasi János „bakaniás kereskedő” (szatócs) és Görög Demeter selyemárús álltal a „piaczsor” melletti helyet 70 magyar

forintért, vagyis ugyanazért a taksáért, mint amennyit addig Fogarasiék fizettek, átadják a folyamodó örményeknek. Az előbbiekre számára pedig távolabb jelölnek ki egy helyet, és megszabják, hogy Fogarasi szatócikkkel foglalkozzon, társa pedig maradjon továbbra is a selyemárúsításnál. Mindezekért az örmények számára kedvező feltételekért Csíkiék az addigiaknál nagyobb taksát fizetnek: Patruban Lukács 150 forintot, Csíki István és Márton 120–120-at.

Folytatjuk

Emlékezés – A XX. század történetírója, a fotográfus: Dr. Szentpétery Tibor életműve

A XX. század bő kétharmadát végigfényképező, a doni fronton haditudósítóként dolgozó, az '56-os eseményeket megörökítő, a Budapestet Városvédőként dokumentáló, a Krisztinavárosi Budai Gyermekfotó műterem portréfotósa, a szenvedélyes ország- és természetjáró dr. Szentpétery Tibor munkásságát és életútját bemutató emlékülésre hívjuk szeretettel a Klebelsberg Kultúrkúriába (1028 Budapest, Templom utca 2-10.) mely 2013. április 20-án, szombaton 10 órakor kezdődik. Az emlékülés védnöke dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter.

Dr. Szentpétery Tibor tanulmányainak a Pázmány Péter Tudományegyetemen való befejezése után önként jelentkezett a frontra, haditudósító lett: 1942. májusában került ki a Don-kanyarhoz. Augusztus 15-én a szeme előtt tartott Leica fényképezőgépe felfogta és eltérítette a neki szánt lövedéket. Súlyos sebesülten jutott haza, és csak egy gyors, bravúros operáció mentette meg a karját az amputálástól. 1945-ben Németországban esett amerikai hadifogságba. Szerencsére az amerikaiak hamar felismerték képességét, és a hadvezetés megbízásából fotográfálhatott.

Szabadulása után, 1946-ban hazatér szülővárosába, Budapestre. 1950-ig a Krisztinavárosi Budai Gyermek Fotó műtermében

dolgozott, elsősorban az I., II. és a XII. kerületi családokat fényképezte. 1950. május 1-jén államosították a műtermet. Egyetlen éjszaka csomagolta össze, mentette ki az általa fontosnak tartott anyagokat, és őrizte meg otthonában az utókor számára. 1956-ban a forradalom eseményeit napról napra, percről percre hűségeesen követte és öröközte meg a kabátja alá rejtett fényképezőgépével. A képek egy részét szinte az eseményekkel egy időben juttatta el a külföldi sajtónak, a negatívokat pedig a padláson elrejtve őrizte három évtizeden át.

1956 után fényképezte a Budai Vár háború utáni feltárását, a Néprajzi Múzeum cseréptárát, az Aquincumi Múzeum ásatásait. A Budapesti Városszépítő, majd Vá-

rosvédő Egyesület fotócsoportjának élén szervezte az épületek dokumentálását. Élete végéig büszke volt örmény gyökereire. A budapesti örmény egyházközség gondnokaként szervezte a közösség életét. Tevékeny élete 2005. február 20-án ért véget, 89 évesen. Kérésére hamvait a borsónyi Tűzköves forrásnál szórták a parkba a reá emlékezők.

Korszakos jelentőségű hagyatéka több részből áll: a 2. világháborúban, az 1956-os forradalom alatt készített fotóiból; a krisztinavárosi fotóműhelyben készített portréfotóiból; szenvedélyes természetjárása alatt készített fényképeiből, Erdélytől a Felvidékig, a Budapesti Városvédő Egyesületnek szülővárosa épületeiről készített fotóiból.

dr. Czaga Viktória

REZÜMÉ – emlékülés, 2013. április 20.

Dr. Szentpétery Tibor fotóművész-haditudósító munkásságáról, fotóhagyatékáról tartott a Klebelsberg Kultúrkúria egy emlékülést 2013. április 20-án.

Dr. Szentpétery Tibor (1916–2005) fotóművész hosszú életét tevékenyen élte, és minden minőségében (személyes, turista, portréfotós, katona, haditudósító, az '56-os budapesti események megörökítője, dokumentarista, városvédő, sportember, az örménykatolikus egyházközség évtizedeken át önfeláldozó módon dolgozó gondnoka, P. Kádár Dániel atya jobbkeze, az Orlay utcai templom építésének szervezője) marandót alkotott. A hagyatéka felbecsülhetetlen értéket képvisel, és gyors feldolgozásra, illetve adatmentésre szorul: a kb. 130ezer fekete-fehér negatív némelyike 70–75 éve szorosan összecsavarva, a kb. 30ezer színes diapozitív pedig az idő múlásával egyre színehagyottabban várja, hogy értő kezek archiválják – és így az utókor számára megmentésük, illetve az érdeklődők és a kutatók elé tárják.

A Magyar Nemzeti Múzeum, a Hadtörténeli Múzeum több fény-

Dr. Szentpétery Tibor

kép-sorozatát, tárgyát nemzeti örökségnek minősítette. Évek óta az országos intézmények is igényt formálnak a hagyatéka egyik-másik, őket közvetlenül érintő részére, de az örökös-jogutódok olyan megoldást tartanak csak elfogadhatónak, ahol minden, a fotóhagyaték felül a fotóművész életéhez köthető egyéb tárgy is egyazon intézményben kerül letéti kezelésbe. Ezt a nagy feladatot vállalta

magára a Klebelsberg Kultúrkúria, amely a nemrég birtokukba jutott, most még romos állapotban lévő régi pesthidegkúti községében kívánja majd a hagyatékokat elhelyezni, bemutathatóvá, illetve kutathatóvá tenni. A Klebelsberg Kultúrkúria és a Pesthidegkúti Helytörténeli Kör a hagyatéka megmentése érdekében keresi a támogatókat, valamint belföldi, illetve külföldi pályázatokon kívánják a jövőben részt venni, hogy a szükséges munkálatok anyagi bázisát előteremtse. A most szervezett konferencia kimondott célja, hogy szélesebb körben felhív-

Az ifjú haditudósító